

दार्ष्टान्तिके योजयति ॥ एवमिति ॥ कनीयोपभुक्तत्वात् स्वयं ज्येष्ठो वयसा गुणैश्च वरिष्ठः सन् तेन त्यक्तमपि राज्यं किमर्थं नावमंस्यते सर्वथातिरस्करिष्यत्येवेत्यर्थः ॥ मद्दर्श
नानुरोधेनागतो मज्जीवनपर्यंतमेव स्थास्यति तूष्णीं न पुनराज्यं करिष्यतीत्यर्थः ॥ १५ ॥ परेणाहतं क्रोष्ट्रादिस्वादितोषं परलीढं परास्वादितं न मन्यते नमंस्यते ॥ १६ ॥ एता
नि हविरादीनि एकत्राध्वरे विनियोगाद्यातयामानि पुनरध्वरे अध्वरांतरे विनियुक्तानि न कुर्वन्ति ॥ जीर्णं च परिभुक्तं च यातयाममिदं द्वयमित्यमरः ॥ यद्यपि मंत्राः कृष्णाजिन
दर्भा इति स्मृत्या कुशानां यातयामत्वदोषो नेत्युक्तं तथापि तज्जीर्णत्वरूपयातयामत्वदोषाभावपरं ननु विनियुक्तविनियोगपरं ॥ ब्रह्मयज्ञेषु ये दर्भा विनियुक्तानि तेऽन्यत इत्यनेन

एवं कनीयसा भ्रात्रा भुक्तं राज्यं विशांपते ॥ भ्राता ज्येष्ठो वरिष्ठश्च किमर्थं नावमंस्यते ॥ १५ ॥ न परेणाहतं भक्ष्यं व्याघ्रः स्वादितुमिच्छति ॥

एवमेव नरव्याघ्रः परलीढं न मन्यते ॥ १६ ॥ हविराज्यं पुरोडाशः कुशा यूपाश्च स्वादिराः ॥ नैतानि यातयामानि कुर्वन्ति पुनरध्वरे ॥ १७ ॥

तथा ह्यात्तमिदं राज्यं हृतसारां सुरामिव ॥ नाभिमंतुमलं रामो नष्टसोममिवाध्वरं ॥ १८ ॥ नैवं विधमसत्कारं राघवो मर्पयिष्यति ॥ बल

वानिव शार्दूलो वालधेरभिमर्शनं ॥ १९ ॥ नैतस्य सहिता लोकाभयं कुर्युर्महामृधे ॥ अधर्मं त्विह धर्मात्मा लोकं धर्मेण योजयेत् ॥ २० ॥

नन्वसौ कांच नैर्वाणैर्महावीर्यो मिहाभुजः ॥ युगांत इव भूतानि सागरानपि निर्दहेत् ॥ २१ ॥

विनियुक्तनियोगनिषेधस्य न्यायेन सर्वत्र ला

भादित्याहुः ॥ १७ ॥ तथैवान्येनात्तमुपभुक्तपूर्वमिदं राज्यं रामो भिमंतुमंगीकर्तुनालं ॥ नष्टसोमं भुक्तसोमं अध्वरं तत्स्थं सोमरूपं हविः ॥ १८ ॥ वालधेः पुच्छस्य ॥ १९ ॥ शार्दू
लवद्वलवत्त्वमेव दर्शयति ॥ नैतस्येति सहिताः सुरासुरैः सहिताः ॥ लोकाः प्रतियोधाः ॥ किमर्थं तर्हि मामाक्रम्य राज्यं न कृतवान् तत्राह ॥ अधर्मं त्विति ॥ अधर्मं तु मत्वा न न
थाकृतवानिति भावः ॥ नन्वेवं तस्य धर्मनिष्ठता कथमन आह ॥ इहेति ॥ यो धर्मात्मा इह मनुष्यलोके ॥ लोकं धर्मेण योजयेत् ॥ एवं धर्मप्रवर्तकस्य तस्य धर्मनिष्ठता अनुक्तिसिद्धे
वेति भावः ॥ यद्वानुरप्यर्थेऽधर्ममधर्मप्रवृत्तमपि लोकं दंडादिना यो धर्मेण योजयेत् सकथं स्वयमधर्मं कुर्यादित्यर्थः ॥ २० ॥ रामेऽशक्तिशंकापिनेत्याह ॥ नन्विति ॥ कांच नैः कां
न च भूषितपुंरैः युगांते युगांतकाले ईश्वर इव भूतानि समुद्रांश्च निर्दहेत् नाशयेच्छोषयेच्च ॥ २१ ॥